

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy nie uznał podniesionych przez skarżącego zarzutów za skuteczne na tyle, by w następstwie ich rozpoznania zachodziła konieczność zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzuconego czynu, względnie jego uchylenia w związku z potrzebą ponownego rozpoznania sprawy.

Co do zarzutu kwalifikowanego w kategoriach błędnych ustaleń faktycznych – przypomnieć należy, iż stosownie do treści art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym, do wyrobów akcyzowych zaliczone są min. wyroby tytoniowe. Przepis ten odwołuje się do załącznika ustawy Nr 1, zatytułowanego „wykaz wyrobów akcyzowych”, w którym w pozycji 42 ujęto: papierosy, tytoń do palenia, cygara i cygaretki bez względu na kod CN. Art. 98 ust. 1 tej ustawy także stwierdza, że do wyrobów tytoniowych w rozumieniu ustawy zalicza się, bez względu na kod CN:

- 1) papierosy;
- 2) tytoń do palenia;
- 3) cygara i cygaretki.

Z kolei, w myśl art. 98 ust. 5 tej ustawy, za tytoń do palenia uznaje się:

1. tytoń, który został pocięty lub inaczej podzielony, skręcony lub sprasowany w postaci bloków oraz nadający się do palenia bez dalszego przetwarzania przemysłowego;
2. odpady tytoniowe oddane do sprzedaży detalicznej, niebędące papierosami, cygarami lub cygaretkami, a nadające się do palenia.

Z ekspertyzy przedstawionej przez Laboratorium (...) Izby Celnej w B. wynika, iż zakwestionowane u P. M. wyroby, w związku z przewożeniem których postawiono go w stan oskarżenia, to susz roślinny w postaci krajanki z żył tytoniowych – bardzo cienko, poprzecznie i podłużnie krojonych żył tytoniowych – jednorodny, bez domieszek blaszek liściowych tytoniu i tytoniu homogenizowanego. Zdaniem sądu odwoławczego – wyodrębnione z liści tytoniu żyły, będące pozostałością po ich oddzieleniu od blaszek liści, należy uznać za roślinny odpad poprodukcyjny tak w rozumieniu obowiązującej w dacie popełnienia oskarżonego czynu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów, jak i w świetle obowiązujących po nich aktach prawnych w postaci ustawy z dnia 22 grudnia 2012 r. o odpadach oraz jej przepisów wykonawczych ujętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów. Podkreślić jednak trzeba, że żyła tytoniowa jest odpadem, który po jego odpowiedniej obróbce fizycznej i chemicznej, nadaje się do palenia – tak jako dodatek (dopełniacz) do pełnowartościowej krajanki tytoniowej, jak i być może przeznaczana do palenia samoistnego (po napełnieniu nim gilzy papierosowej, ręcznym zwinięciu papierosa, czy w fajce do tytoniu – por. opinia LC Izby Celnej w B. – k. 375). Jeżeli więc żyła tytoniowa zostanie poddana obróbce, po której osiągnie taką postać, jak opisana w opinii, przy której może być wykorzystywana do palenia bez dalszego jej przetworzenia przemysłowego, to stanowić będzie już wyrób tytoniowy, o jakim mowa w art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym. Jest to już bowiem pocięty tytoń, nadający się do palenia bez dalszego przetwarzania przemysłowego. Ma taką samą postać, jak krajanka z blaszek liścia tytoniu i mimo różnic jakościowych (np. co do walorów smakowych i nasycenia nikotyną) może służyć temu samemu celowi – paleniu czy to samoistnemu, czy to jako składnik mieszanki tytoniowej (np. wykorzystywanej do produkcji papierosów). Tytoń do palenia w rozumieniu art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy o podatku akcyzowym – pod warunkiem oddania jej do sprzedaży detalicznej – żyła tytoniowa będzie stanowić dopóty, dopóki pozostawać będzie w takiej postaci, w której nie będzie się nadawać do palenia bez dalszego przetwarzania przemysłowego. Wówczas jest odpadem, który nadaje się co prawda do palenia, ale dopiero po jego odpowiednim przetworzeniu.

Przy takiej interpretacji opisanych wyżej przepisów bez znaczenia – z punktu widzenia odpowiedzialności oskarżonego – pozostaje, czy oskarżony w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dokonał wewnątrzwspólnotowego nabycia tak przetworzonej żyły tytoniowej z zamiarem oddania jej do sprzedaży hurtowej, czy też detalicznej (w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku takiego ustalenia wprost co prawda nie wyrażono, tym niemniej można je wywieść z tego fragmentu pisemnych motywów orzeczenia, który poświęcony został ocenie wyjaśnień P. M. – sąd I instancji dał mu wiarę co do oddania zabezpieczonej krajanki w ramach sprzedaży hurtowej).

Nieskutecznymi okazały się zarzuty kwalifikowane jako obraza przepisów art. 170 § 1 pkt 2 kpk w zw. z art. 201 kpk oraz art. 410 kpk w zw. z art. 7 kpk. Zgodzić się należy, iż w niniejszej sprawie przedmiotem badań opiniującego laboratorium były cztery próbki zawierające „ (...) susz roślinny w postaci krajanki z żył tytoniowych – bardzo cienko, poprzecznie i podłużnie krojone żyły tytoniowe (...). Towar jednorodny o cechach właściwych dla tego wyrobu tytoniowego, bez domieszek blaszek liściowych tytoniu i tytoniu homogenizowanego ” (k. 253 odwrot – 254). We wnioskach zaprezentowanych w punkcie IV opinii wyprowadzono wniosek, iż „ badane próbki są tytoniem przetworzonym, krajanką tytoniową – tytoniem do palenia w postaci cienko krojonych żył tytoniowych nadających się do palenia ”. Z załączonej zaś przez obrońcę kserokopii dokumentu wytworzonego przez to samo laboratorium, gdzie przedmiotem badań był również „ susz roślinny w postaci krajanki z żył tytoniowych – bardzo cienko, poprzecznie i podłużnie krojone żyły tytoniowe (...). Towar jednorodny o cechach właściwych dla tego wyrobu tytoniowego, bez domieszek blaszek liściowych tytoniu i tytoniu homogenizowanego ” (k. 270 – 271), wyprowadzono wnioski odmienne – badane próbki uznano nie za tytoń przetworzony, krajankę tytoniową - tytoń do palenia, lecz za nadający się do palenia odpad tytoniowy. Tym niemniej podkreślić należy, iż sygnalizowana przez skarżącego rozbieżność co do wyprowadzanych przez laboratorium wniosków w dwóch różnych opiniach, odnoszących się do podobnie opisywanego materiału, sprowadzała się do formułowania przez to laboratorium odmiennych ocen prawnych pod kątem klasyfikowania tego materiału jako podlegającego akcyzie wyrobu tytoniowego (w kontekście art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku akcyzowym oraz punktu 2 tego samego przepisu). Zdaniem sądu odwoławczego zagadnienie to, jako że w istocie sprowadza się do kwestii związanych z interpretacją przepisów prawa, winno pozostawać wyłącznie w gestii organów procesowych – w tym przypadku, po wniesieniu aktu oskarżenia, sądu. Zadania stawiane opiniującym winny ograniczać się do zidentyfikowania przedmiotu przedstawionego do badań oraz wypowiedzenia się co do jego cech i właściwości fizycznych i chemicznych – w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne, by organ procesowy miał dostateczne dane do wyprowadzenia wniosków prawnych, czy badany materiał jest wyrobem tytoniowym podlegającym opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. I w tej części, po zażądaniu przez sąd odwoławczy opinii uzupełniającej, laboratorium przedstawiło ekspertyzę, która nie zawiera mankamentów, do których odwołuje się art. 201 kpk. Ta zaś jej część – wyeksponowana w apelacji obrońcy oskarżonego – która zawiera interpretację spornego zagadnienia prawnego, nie rzutuje na wartość dowodową opinii w pozostałym jej zakresie. Mając to na uwadze, a także:

- uwzględniając przedstawioną przez Sąd I instancji ocenę dowodów oraz poczynione na jej podstawie ustalenia (co do których, z uwagi na kierunek apelacji, ani sąd odwoławczy, ani sąd I instancji w ramach ponownego procesu rozstrzygać już na niekorzyść oskarżonego by nie mógł – zwłaszcza co do ustaleń o zamiarze oddania krajanki przez oskarżonego do sprzedaży hurtowej), jak i przyjętą kwalifikację prawną przypisanego czynu,
- nie stwierdzając jakiegokolwiek niewspółmierności wymierzonej oskarżonemu kary,
- nie doszukując się uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu,

Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji.

W sytuacji, gdy apelacja oskarżonego nie została uwzględniona w żadnym zakresie, obciążono go kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze w całości.